

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - 13812862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

14 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN EVRİM RIZVANOĞLU'NUN
TBMM 7/29892 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/29892
644

SORULAR

Antalya'nın Konyaaltı ilçesine bağlı Hisarçandır Mahallesi, eşsiz biyolojik çeşitliliğe sahip ormanlık alanları, verimli tarım arazileri ve kültürel öneme sahip yürüyüş rotaları ile bilinen bir bölgedir. Bu bölgeye yönelik olarak patlatmalı kalker ocağı ve kırma-eleme tesisi projesi için yeniden ruhsat süreci başlatılmıştır. Söz konusu proje ilk olarak 2007 yılında gündeme gelmiş, vatandaşların açtığı dava sonucunda Antalya 3. İdare Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Ancak bu karar 2010 yılında istinaf mahkemesi tarafından bozulmuş ve proje yeniden ruhsatlandırılmıştır.

2025 yılı Nisan ayı itibarıyla yeniden başlatılan ÇED süreci, bölgedeki vatandaşların ciddi kaygılarına ve toplu itirazlara neden olmuştur. Proje alanı; orman kadastroso içinde yer almakta, 1/100.000 ölçekli Antalya-Burdur-Isparta Çevre Düzeni Planı'nda da "orman alanı" olarak tanımlanmaktadır. Aynı zamanda alan, AF AD tarafından heyelan riski taşıdığı gerekçesiyle özel afet bölgesi olarak ilan edilmiş olup, Likya Yolu gibi kültürel miras niteliğindeki bir rotanın da tam üzerinde yer almaktadır.

Proje tanıtı dosyasına göre faaliyet sahası, Antalya şehir merkezine yaklaşık 25 kilometre, Hisarçandır Mahallesi yerleşimine kuş uçuşu 500 metre ve en yakın konuta yalnızca 200 metre mesafededir. Ayrıca Altınyaka yoluna çok yakın bir konumda bulunan saha, patlatmalı üretimin yaratacağı ses, titreşim ve toz açısından ciddi sağlık ve güvenlik riskleri barındırmaktadır. Aynı bölge içinde ruhsatlandırılmış başka bir taş ocağının da yaklaşık 36 hektarlık ormanlık alanda faaliyetlerine devam ettiği bilinmektedir.

Bu koşullar altında, hem söz konusu projenin yer seçimi, hem de ÇED sürecinin bilimsel toplumsal ve hukuki sorumluluk çerçevesinde yürütülüp yürütülmediği kamuoyu neinde ciddi biçimde sorgulanmaktadır. Anayasa'nın 56. maddesi uyarınca "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir" ve devlet, "çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemekle yükümlüdür." Ayrıca, Anayasa'nın 169. maddesi gereği, ormanların "devlet eliyle korunması ve gözetimi" anayasal güvence altındadır. Bu nedenle, orman vasfı taşıyan ve afet riski barındıran bir alanda bu tür faaliyetlerin teşvik edilmesi, yalnızca çevre hukuku değil anayasa hukuku açısından da tartışmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1)Söz konusu proje sahasının, orman vasfı taşımasına, yerleşim yerlerine ve ana ulaşım yollarına olan yakınlığına rağmen, bu alanda madencilik faaliyetine izin verilmesini planlama ilkeleri ve kamu yararı açısından nasıl değerlendirilmektedir? Bu yer seçiminin 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı ile çeliştiği Bakanlığınızca kabul edilmekte midir?
- 2)AF AD tarafından heyelan riski nedeniyle özel afet bölgesi olarak tanımlanan bu alanda yürütülmesi planlanan patlatmalı faaliyetler için bir afet senaryosu veya zemin güvenliği değerlendirmesi yapılmış mıdır?
- 3)Bakanlığınız, söz konusu proje için hazırlanan proje dosyasında belirtilen çevresel önlemlerin bilimsel yeterliliğini denetlemiş midir? Taş kırma ve patlatma faaliyetlerinden kaynaklı gürültü, toz, vibrasyon, partikül madde ve su kirleticilerine dair teknik bir etki analizi yayımlanmış mıdır?
- 4)Projenin, Likya Yolu gibi kültürel miras niteliğindeki yürüyüş rotaları ve ekoturizm güzergâhları üzerindeki potansiyel etkileri dikkate alınmış mıdır? Bu etkilerle ilgili herhangi bir sosyal ve kültürel etki analizi yapılmış mıdır?

- 5) Aynı ekosistem sınırları içinde hâlihazırda 36 hektarlık orman alanında faaliyet gösteren başka bir taş ocağının bulunduğu dikkate alındığında, bu iki projenin birlikte yaratacağı kümülatif etkiler değerlendirilmiş midir?
- 6) Proje tanıtım dosyası kamuoyuna açık olmakla birlikte, vatandaşların ilettiği görüş ve itirazların karar alma süreçlerine nasıl yansıtıldığına dair Bakanlığınızca oluşturulmuş bir izleme veya değerlendirme mekanizması bulunmakta mıdır?
- 7) Antalya ili genelinde, son beş yıl içerisinde orman vasfı taşıyan alanlarda kaç madencilik projesine "ÇED Olumlu" kararı verilmiştir? Bu projelerin kaç hakkında çevresel zarar tespiti yapılmış; hangileri için rehabilitasyon süreci başlatılmıştır?
- 8) Bakanlığınız, çevre tahribatına yol açan ve halk sağlığı açısından riskli olan bu tür projelerde, geçmişte açılan davalar sonucu iptal edilen ÇED kararlarını dikkate almakta mıdır? Hisarçandır örneğinde olduğu gibi, geçmiş yargı kararları yeni süreçlere nasıl yansıtılmaktadır?
- 9) Hisarçandır'daki mevcut projenin iptali yönünde vatandaşlar tarafından toplanan imzalar, Bakanlığınıza iletilmiş midir? Bu toplu itirazlar nasıl değerlendirilmektedir, karar süreçlerine etkisi nedir?

CEVAPLAR

Antalya İli, Konyaaltı İlçesi, Hisarçandır Mahallesi, İ.R:20065066 (ER:3107599) ruhsat numaralı sahada, Ersen Sarıaslan tarafından yapılması planlanan "*II-A Grup Maden (Kalker) Ocağı ve Kıрма Eleme Tesisi Patlatma Paterni İlavesi*" projesi ile ilgili ÇED Yönetmeliği kapsamında Çevrimiçi ÇED Yönetim Sistemi (e-ÇED) üzerinden İl Müdürlüğümüze 18.04.2025 tarihinde Proje Tanıtım Dosyası sunulmuştur.

Bu kapsamda; söz konusu proje ile ilgili olarak Antalya İl, Tarım ve Orman Müdürlüğü, DSİ 13. Bölge Müdürlüğü, Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı 6. Bölge Müdürlüğü (Doğa Koruma ve Milli Parklar), Antalya Orman Bölge Müdürlüğü ve ASAT Genel Müdürlüğü'ne kurum görüşleri sorulmuştur.

ASAT Genel Müdürlüğü'nün söz konusu projeye ilişkin olumsuz görüşü nedeniyle 29.07.2022 tarih ve 31907 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 2 fıkrasının "a" bendi gereği süreç sonlandırılarak 17.07.2025 tarihli ve E-23822202-220.02-13022383 sayılı yazımız ile Proje Tanıtım Dosyası incelenmeksizin iade edilmiştir.

İl Müdürlüğümüze e-ÇED sistemi üzerinden sunulan Proje Tanıtım Dosyaları, Bakanlığımızın belirlediği meri mevzuat çerçevesinde ve ilgili kurumların görüşü alınarak değerlendirildiği gibi yapılması planlanan projelerden etkilenmesi muhtemel halkın tarafımıza sunduğu dilekçeler dikkate alınıp inceleme değerlendirme süreci yapılarak nihai karar verilmektedir.